

Nr 123.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till arbetsrådet och yrkesinspektionen för budgetåret 1946/47; given Stockholms slott den 1 mars 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, MYRDAL, ZETTERBERG, VOUGT, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Mossberg följande.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 13 och 14 samt 39 och 40, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1946/47 beräkna

- dels* till arbetsrådet: avlöningar ett förslagsanslag av 109 600 kronor,
- dels* till arbetsrådet: omkostnader ett förslagsanslag av 15 400 kronor,
- dels* till yrkesinspektionen: avlöningar ett förslagsanslag av 700 000 kronor,
- dels ock* till yrkesinspektionen: omkostnader ett förslagsanslag av 186 000 kronor.

Anledningen till att nämnda anslag i statsverkspropositionen upptagits med allenast preliminärt beräknade belopp var att jag vid tiden för statsverkspropositionens avlåtande räknade med att 1938 års arbetarskyddskommitté inom kort skulle avgiva betänkande med förslag till lag om skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete m. m. Ett på detta betänkande grundat

förslag till ny arbetarskyddsorganisation skulle nämligen väsentligt påverka medelsbehovet för arbetsrådet och yrkesinspektionen. Enligt numera erhållna upplysningar är emellertid kommitténs betänkande att vänta först efter ytterligare någon tid. Vid sådant förhållande kan därå grundad proposition icke föreläggas riksdagen under innevarande budgetår. Jag anhåller därför om att till fortsatt behandling få upptaga berörda anslagsfrågor.

1:o) **Arbetsrådet: Avlöningar, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	106 600	109 241
1945/46	109 600	—
1946/47 (förslag)	111 100	—

Kungl. Maj:t har den 5 maj 1944 fastställt personalförteckning för arbetsrådet (statsliggaren s. 207). Vidare har Kungl. Maj:t den 18 maj 1945 fastställt följande avlöningsstat för rådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	40 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	37 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	23 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9 000
<u>Summa förslagsanslag kronor</u>		<u>109 600</u>

Samtidigt har Kungl. Maj:t förklarat, att den å avlöningsstaten upptagna anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar skulle från och med budgetåret 1945/46 tills vidare disponeras på följande sätt:

Årsarvode till en ordförande och chef (befattningen innehaves av ledamoten, tillika byråchefen)	kronor	4 000
Årsarvode till en ledamot, tillika ställföreträdare för ordföranden	»	2 000
Årsarvoden å 1 500 kronor till 13 ledamöter	»	19 500
Dagarvoden till ledamöter och suppleanter, <i>förslagsvis</i>	»	12 000
Ersättningar till på arbetsrådets föranstaltande vid allmän underrätt hörda vittnen och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	100
<u>Summa kronor</u>		<u>37 600</u>

I skrivelse den 28 augusti 1945 har *arbetsrådet* framlagt beräkningar angående medelsbehovet för rådets avlöningar under budgetåret 1946/47.

Rådet upptager härvid anslagsposten till **avlöningar till ordinarie tjänstemän** till oförändrat belopp, 40 000 kronor.

Beträffande anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. finner arbetsrådet, att det för dagarvoden till ledamöter och suppleanter avsedda beloppet borde höjas med 1 000 kronor. Ökningen vore betingad av de dagarvoden, som utginge till två för deltagande i handläggning av ärenden enligt den nya arbetstidslagen för hotell, restauranger och kaféer förordnade ledamöter. Rådet beräknar alltså anslagsposten till 38 600 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås av rådet höjd från 23 000 till 28 000 kronor. Som skäl härför anför rådet följande.

På grund av ett hos arbetsrådet anställt extra ordinarie kontorsbiträdes långvariga sjukdom, har en onormal belastning av ifrågavarande anslagspost uppkommit under budgetåret 1944/45. Då enahanda förhållanden med all sannolikhet komma att råda även under budgetåret 1946/47, uppkommer för fortsatt anställning av ett extra skrivbiträde med ett arvode av 315 kronor i månaden utan rätt till rörligt tillägg eller kristillägg en merkostnad av 3 780 kronor. Därest det sjuka kontorsbiträdet jämväl under budgetåret 1946/47 kommer att få vidkännas A-avdrag med en krona 10 öre om dagen eller tillhoppa omkring 400 kronor för helt år, kommer merkostnaden att stanna vid omkring 3 380 kronor. Härtill kommer att två extra ordinarie befattningshavare bliva berättigade till uppflyttning i löneklass, varjämte den hos arbetsrådet anställde extra ordinarie expeditionsvakten föreslagits bliva uppflyttad till lönegraden Eo 6. Avlöningarna till icke-ordinarie personal komma härigenom att för budgetåret 1946/47 uppgå till omkring 27 400 kronor, vartill torde komma vissa oförutsedda utgifter.

För rörligt tillägg upptager rådet oförändrat ett belopp av 9 000 kronor.

Sammanlagda kostnaden för avlöningar uppskattar arbetsrådet således för nästa budgetår till $(40\,000 + 38\,600 + 28\,000 + 9\,000)$ 115 600 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas, att arbetsrådet i skrivelse den 5 juni 1945 hemställt, att extra ordinarie expeditionsvakten hos rådet O. Modigh måtte få uppflyttas från lönegraden Eo 5 till Eo 6. Som skäl härför har arbetsrådet anfört följande.

Modigh anställdes hos arbetsrådet den 1 oktober 1936. De egentliga expeditionsvaktsgöromålen äro icke av den omfattning att de taga hela arbetstiden i anspråk. Med hänsyn härtill och då Modigh genomgått ettårig kurs vid handelsinstitut och maskinskrivningskurs har han regelmässigt och i betydande omfattning sysselsatts med maskinskrivning och andra kontorsgöromål, såsom kollationering, förande av kortregister och biträde med kassagöromål.

I utlåtande över framställningen har *allmänna lönenämnden* meddelat, att vissa av nämndens ledamöter besökt arbetsrådets lokaler och härvid skaffat sig kunskap om de arbetsuppgifter, som åvila Modigh. Lönenämnden framhåller, att vid en tillämpning enbart av de normer, som 1939 års tjänste-

förteckningssakkunniga uppställt för expeditionsvaktstjänsternas lönegrads-placering (SOU 1941: 17, s. 34, 35), tillräckliga skäl knappast förelåge för en uppflyttning av expeditionsvaktstjänsten hos arbetsrådet från lönegrad Eo 5 till Eo 6. Modigh fullgjorde emellertid såsom innehavare av nämnda tjänst sådana åligganden, att han, med beaktande jämväl av hans särskilda utbildning, icke skäligen syntes böra vara placerad i lägre lönegrad än Eo 6. Lönenämnden funne sig därför kunna tillstyrka arbetsrådets hemställan men ville samtidigt framhålla, att med hänsyn till de särskilda förhållandena i förevarande fall nämndens ståndpunktstagande icke borde givas prejudicerande innebörd.

Föredraganden.

Vad till en början angår frågan om ändrad lönegradsplacering för den hos arbetsrådet inrättade befattningen som expeditionsvakt i lönegraden Eo 5 synes med hänsyn till ämbetsverkets storlek ligga närmast till hands att ordinariesätta befattningen i lönegrad A 5. Då emellertid varsamhet bör iakttagas beträffande inrättande av nya ordinarie tjänster hos de myndigheter, som beräknas komma att bli berörda av 1938 års arbetarskyddskommittés väntade förslag till ny arbetarskyddsorganisation, förordar jag i likhet med allmänna lönenämnden, att den nuvarande innehavaren av expeditionsvaktsbefattningen med hänsyn till sina arbetsuppgifter placeras i lönegraden Eo 6.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde alltjämt kunna upptagas till 40 000 kronor.

Beträffande posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, vill jag erinra om att förslaget om höjning av beloppet för dagarvoden till ledamöter och suppleanter med 1 000 kronor i anledning av tillkomsten av de två ledamöter, som skola delta i handläggningen av ärenden jämlikt den nya arbetstidslagen för hotell, restauranger och kaféer, behandlats redan i 1945 års statsverksproposition (V, s. 9) och härvid avvisats. Då skäl till annat ställningstagande nu icke synes föreligga, torde posten kunna uppföras med oförändrat belopp, 37 600 kronor.

Beräkningen av posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal synes icke böra påverkas av även under nästa budgetår eventuellt uppkommande behov av vikarie för ett kontorsbiträde, som är tjänstledigt på grund av långvarig sjukdom. Däremot förordar jag, att posten, för bestridande av kostnader i anledning av väntade löneklassuppflyttningar och tidigare föreslagen lönegradsuppflyttning för expeditionsvakten ävensom av oförutsedda utgifter, höjes med 1 500 kronor till 24 500 kronor.

För rörligt tillägg torde alltjämt få avses 9 000 kronor.

Sammanlagda medelsbehovet för avlöningar vid arbetsrådet för nästa budgetår uppskattar jag alltså till (40 000 + 37 600 + 24 500 + 9 000) 111 100 kronor.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande avlöningsstat för arbetsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	40 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ...	»	37 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	24 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9 000

Summa förslagsanslag kronor 111 100;

dels ock till Arbetsrådet: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 111 100

2:o) **Arbetsrådet: Omkostnader, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	15 400	17 457
1945/46	15 400	—
1946/47 (<i>förslag</i>)	16 100	—

För användningen av det för budgetåret 1945/46 anvisade anslaget har Kungl. Maj:t den 18 maj 1945 fastställt följande stat:

Omkostnadsstat.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	200
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	6 800
3. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	8 400

Summa kronor 15 400

Av det för *expenser* upptagna beloppet ha 400 kronor avsetts för lyse och 8 000 kronor för övriga *expenser*.

I skrivelse den 28 augusti 1945 har *arbetsrådet* gjort framställning om anvisande av medel för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår.

Posten till *s j u k v å r d m. m.*, varå belastningen under budgetåret 1944/45 uppgick till 1 344 kronor, föreslår rådet höjd till 500 kronor med hänsyn till ett aktuellt långvarigt sjukdomsfall.

Vad angår posten till *reseersättningar* erinrar rådet om att vederbörligt medgivande inhämtats att med högst 2 000 kronor överskrida mot-

svarande för budgetåret 1944/45 med samma belopp upptagna post. Medgivandet hade i det närmaste helt utnyttjats. Behovet av överskridande hade motiverats med det stora antal tjänsteresor, som föranletts av tillkomsten av den nya arbetstidslagen för hotell, restauranger och kaféer. Rådet föreslår, att ifrågavarande post för nästa budgetår höjes till 9 000 kronor.

För *expenser* upptager rådet oförändrat belopp, 8 400 kronor.

I enlighet härmed beräknar arbetsrådet omkostnadsanslaget till (500 + 9 000 + 8 400) 17 900 kronor.

Föredraganden. Anslagsposten till sjukvård m. m. torde alltjämt, oavsett den av särskilda skäl föranledda relativt stora överbelastningen för budgetåret 1944/45, kunna upptagas med 200 kronor.

Vad härefter angår posten till *reseersättningar* får en höjning av densamma till 7 500 kronor anses tillräcklig, till dess ytterligare erfarenhet vunnits beträffande medelsbehovet för detta ändamål.

Posten till *expenser* synes böra upptagas till oförändrat belopp, 8 400 kronor.

Arbetsrådets omkostnader för nästa budgetår skulle alltså kunna beräknas till (200 + 7 500 + 8 400) 16 100 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Arbetsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 16 100.

3:o) Yrkesinspektionen: Avlöningar, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	690 000	667 523
1945/46	700 000	—
1946/47 (<i>förslag</i>)	728 000	—

Kungl. Maj:t har den 24 april 1942 fastställt personalförteckning för yrkesinspektionen (statsliggaren s. 226—227). Vidare har Kungl. Maj:t den 18 maj 1945 fastställt följande avlöningsstat för inspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 470 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 139 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 91 000
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 700 000

I skrivelse den 30 augusti 1945 har *riksförsäkringsanstalten* gjort framställning i fråga om yrkesinspektionens avlöningsanslag för nästa budgetår.

Beträffande anslagsposten till a v l ö n i n g a r t i l l o r d i n a r i e t j ä n s t e m ä n upplyser anstalten, att belastningen å posten under budgetåret 1944/45 uppgått till 449 803 kronor samt att härvid medelkostnaden för månad under tiden 1 juli 1944—30 april 1945 utgjort omkring 37 200 kronor och kostnaden för vardera av maj och juni 1945 uppgått till omkring 39 200 kronor. För juli 1945 hade motsvarande kostnad uppgått till i runt tal 41 000 kronor. Anledningen till den sålunda inträdda kostnadsstegringen vore beredskapsinkallelsernas successiva upphörande. Med hänsyn till den månatliga kostnaden vid tiden för framställningen och till väntad kostnadsökning i anledning av löneklassuppflyttningar finner riksförsäkringsanstalten, att ifrågakvarande anslagspost för nästa budgetår icke bör upptagas till lägre belopp än 495 000 kronor.

Behandlingen av frågan om medelsbehovet under anslagsposten till a v l ö n i n g a r t i l l i c k e - o r d i n a r i e p e r s o n a l inleder riksförsäkringsanstalten med att konstatera, att yrkesinspektionens inspekterande personal under de senaste fem åren beskurits dels genom en av statsfinansiella skäl föranledd vakanssättning av vissa tjänster, dels genom militärinkallelser och ianspråktagande av en del befattningshavare för offentliga uppdrag. Samtidigt hade en stark ökning av arbetsuppgifterna inträtt. Sålunda hade en stegring av tillsynsbehovet gjort sig gällande på grund av att kvinnor och minderåriga i ökad omfattning tagits i anspråk inom industrien. Härtill komme att yrkesinspektionen anförtrots nya åligganden, nämligen tillsynen över efterlevnaden av kungörelsen med vissa bestämmelser till skydd mot skada från gengasdrivet fordon eller redskap och av den nya arbetstidslagen för hotell, restauranger och kaféer. På grund av anförda förhållanden hade vissa betydelsefulla arbetsuppgifter måst eftersättas.

I anslutning till det anförda förordar anstalten, att även för nästa budgetår till yrkesinspektionens förfogande skola ställas de tre befattningar såsom extra distriktsingenjör i lönegraden Ex 21, vilka tillkommit för tillsyn av arbetsställen där risk för gengasförgiftning föreligger. Oavsett frågan om gengasinspektionens behövlighet föreläge nämligen behov av dessa befattningshavare för att komma till rätta med eftersläpningen i fråga om fullgörandet av yrkesinspektionens övriga arbetsuppgifter.

Vidare hemställer anstalten, att två vakanta extra ordinarie yrkesunderinspektörsbefattningar skola få återbesättas, och anför härom följande.

I den för yrkesinspektionen gällande personalförteckningen finnas upptagna 22 ordinarie yrkesunderinspektörsbefattningar i lönegraden A 17. Härjämte finnas inrättade 10 extra ordinarie yrkesunderinspektörsbefattningar i lönegraden Eo 16. Samtliga förstnämnda befattningar äro besatta med ordinarie innehavare, under det att två av de extra ordinarie befattningarna fortfarande äro vakanta i besparingssyfte. Såsom tidigare framhållits har arbetsbelastningen för yrkesinspektionens vidkommande starkt ökat på senare tid. Denna ökade belastning berör även de arbetsområden, som äro tilldelade yrkesunderinspektörerna. Särskilt må här framhållas den arbetsökning som

föranletts av tillkomsten av den nya arbetstidslagen för hotell, restauranger och kaféer. Härjämte är att beakta bland annat att ökning i sjöfartens omfattning till följd av krigets slut kommer att medföra avsevärt ökat behov av inspektion i hamnarna.

Anstalten har härefter framlagt följande beräkning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal.

Kostnaderna för lön enligt löneplan till extra ordinarie och extra tjänstemän för budgetåret 1946/47 kunna beräknas till omkring 155 100 kronor. Anstalten utgår härvid från att förslagen beträffande de tre extra distriktsingenjörsbefattningarna och de två underinspektörstjänsterna genomföras.

För arvode under sex månader till den biträdande assistenten hos skogs- och flottledsinspektören beräknar anstalten 3 000 kronor samt för kallortstillägg 270 kronor och för vikariatsersättningar 1 200 kronor.

Ersättningarna för tillfällig skrivhjälp ha för budgetåret 1943/44 uppgått till 12 175 kronor och för budgetåret 1944/45 till 14 700 kronor. Då erfarenheterna under senare år utvisa, att de inspekterande befattningshavarna i hög grad hämmas i sin verksamhet om icke ytterligare skrivhjälp åtminstone tidvis kan ställas till deras förfogande, beräknar anstalten kostnaderna för ändamålet under nästa budgetår till 20 000 kronor.

Besparingen på grund av tjänstledighetsavdrag beräknas till 500 kronor.

Anstalten uppskattar alltså ifrågavarande anslagspost till (155 100 + 3 000 + 270 + 1 200 + 20 000 — 500) 179 070 kronor, vilket belopp avrundats till 179 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg beräknar anstalten till 97 000 kronor.

Enligt anstaltens beräkning uppgår således det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår till (495 000 + 179 000 + 97 000) 771 000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande över anstaltens framställning erinrat om att medel för avlöande av de tre i anledning av gengasfaran inrättade extra distriktsingenjörstjänsterna icke anvisats i samband med fastställande av yrkesinspektionens avlöningsstat för innevarande budgetår, samt uttalat, att så icke heller borde ske för budgetåret 1946/47. Däremot ville statskontoret icke motsätta sig, att de två extra ordinarie underinspektörsbefattningarna i lönegraden Eo 16 återbesattes. Beträffande ersättningarna för tillfällig skrivhjälp, vilka av riksförsäkringsanstalten föreslagits höjda från 9 000 till 20 000 kronor, ifrågasätter statskontoret, om icke en begränsning i anslutning till belastningen för budgetåret 1944/45 skulle kunna ske till 15 000 kronor.

Föredraganden. Höjningen av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde kunna begränsas till 10 000 kronor och posten bör sålunda uppföras med 480 000 kronor.

I samband med behandlingen av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uttalar riksförsäkringsanstalten, att vissa

betydelsefulla arbetsuppgifter inom yrkesinspektionen måst eftersättas under krigsåren, då samtidigt med att personalen av olika skäl reducerats en ökning av inspektionens åligganden inträtt. Även om efter krigsslutet en viss faktisk personalförstärkning skett i och med att vissa befattningshavare återkommit från militärtjänst, synes obestridligt, att yrkesinspektionen är i behov av effektivisering. I avbidan på det förslag i ämnet som 1938 års arbetarskyddskommitté inom kort kommer att framlägga synes emellertid yrkesinspektionen icke böra bli föremål för organisatoriska förändringar av större omfattning. Däremot torde de två yrkesunderinspektörsbefattningar i lönegraden Eo 16, vilka alltjämt äro vakanta, få återbesättas. Vad angår de i anledning av gengasfaran inrättade extra distriktsingenjörstjänsterna synes det icke möjligt att nu taga ställning till frågan om behov kommer att föreligga av dessa tjänster även under budgetåret 1946/47. Vid sådant förhållande anser jag mig icke i detta sammanhang böra beräkna medel för dessa befattningar. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles pröva, om och i vad mån behovet av särskild gengasinspektion eller omfattningen av yrkesinspektionens allmänna arbetsuppgifter påkalla bibehållande av dessa tjänster efter utgången av löpande budgetår. För tillfällig skrivhjälp torde få avses ett från 9 000 till 15 000 kronor förhöjt belopp. Med utgångspunkt från det anförda uppskattar jag medelsbehovet för nästa budgetår för avlöningar till icke-ordinarie personal till 155 000 kronor.

För rörligt tillägg torde böra upptagas ett belopp av 93 000 kronor.

Det totala medelsbehovet för avlöningar till yrkesinspektionens befattningshavare skulle enligt dessa beräkningar bli (480 000 + 155 000 + 93 000) 728 000 kronor.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 480 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 155 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 93 000

Summa förslagsanslag kronor 728 000;

dels ock till Yrkesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 728 000.

4:o) Yrkesinspektionen: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	186 000	203 350
1945/46	186 000	—
1946/47 (förslag)	218 500	—

Enligt av Kungl. Maj:ten den 18 maj 1945 fastställd omkostnadsstat för budgetåret 1945/46 ha 2 000 kronor avsetts för sjukvård m. m., 150 000 kronor för reseersättningar och 34 000 kronor för expenser.

I skrivelse den 30 augusti 1945 har *riksförsäkringsanstalten* framlagt beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål under budgetåret 1946/47.

Under hänvisning till att utgifterna för sjukvård m. m. under budgetåret 1944/45 uppgått till 3 761 kronor beräknar anstalten denna post till 3 800 kronor.

Anstalten upplyser, att i reseersättningar under budgetåret 1944/45 utbetalts ett belopp av 164 959 kronor. I fråga om medelsbehovet för ändamålet under nästa budgetår upptager anstalten till särskild behandling förhållandena i yrkesinspektionens första distrikt, vilket omfattar Stockholms stad och Gotlands län, samt anför följande.

Vid fördelningen för innevarande budgetår av de för reseersättningar avsedda medlen har första distriktet tilldelats ett belopp av 3 600 kronor. Härav skall enligt Kungl. Maj:ts föreskrift till täckande av omkostnader för tjänsteresor med spårvagn, omnibus eller färja inom Stockholms stads planlagda område utgå en särskild ersättning av 285 kronor till yrkesinspektör och förste distriktsingenjör samt av 230 kronor till distriktsingenjör och yrkesunderinspektör. Yrkesinspektören i nämnda distrikt har hos anstalten anhållit, att medel i stället måtte anvisas för inköp av årskort till Stockholms spårvagnar och bussar för åtta inspekterande befattningshavare inom distriktet. Som skäl härför har yrkesinspektören framhållit, att så länge rabatterad övergång icke finnes mellan spårvagn och buss ifrågavarande ersättningar icke förslå för täckande av kostnaderna för resor inom det planlagda området samt att resetiden skulle kunna avsevärt nedbringas, om befattningshavaren hade möjlighet att utan begränsning använda de kommunala färdmedlen. Anstalten har inhämtat, att årskorten betinga ett pris av 450 kronor per styck. Den sammanlagda kostnaden härför skulle alltså bli (8×450) 3 600 kronor. Då kostnaderna för inspektionsresor till Gotland beräknas till 1 000 kronor, skulle första distriktets behov av resemedel utgöra 4 600 kronor för år. Anstalten anser yrkesinspektörens förslag om tillhandahållande av årskort lämpligt och ägnat att bidra till en effektivisering av inspektionsverksamheten i första distriktet. Anstalten tillstyrker därför förslaget.

Med hänsyn till det anförda och till senaste belastningssiffran föreslår anstalten, att till reseersättningar för budgetåret 1946/47 anvisas ett belopp av 166 000 kronor.

Vad angår posten till expenser finner anstalten, att det för bränsle, lyse och vatten avsedda beloppet bör med hänsyn till de faktiska kostna-

derna under budgetåret 1944/45 — 2 523 kronor — höjas från 2 000 till 2 500 kronor. I fråga om kostnaderna för övriga expenser upprepar anstalten ett hösten 1944 framfört förslag om anvisande av 2 500 kronor för distriktens utrustning med sådan teknisk litteratur, som är av betydelse för vidmakthållande och förkovran hos befattningshavarna av de för tjänsten nödvändiga kunskaperna. Anstalten erinrar vidare om att vid skilda tillfällen framhållits nödvändigheten av att yrkesinspektionen ägde tillgång till instrument och apparater av olika slag. Sålunda hade anstalten tidigare hemställt, att medel måtte ställas till förfogande för inköp av 2 mikroskop, 12 konimetrar (damm-mätare), 12 tachometrar (hastighetsmätare) och 12 anemometrar (för mätning av lufthastigheter i rörledningar). Framställningen hade emellertid lämnats utan bifall. Anstalten betecknar det såsom synnerligen anmärkningsvärt, att angivna tekniska utrustning icke funnes att tillgå inom en institution som yrkesinspektionen, och föreslår, att för nästa budgetår ett belopp av 15 000 kronor anvisas för avhjälpande av denna brist. Det för övriga expenser i inskränkt mening, avseende kostnader för städning, skriv- och ritmaterial m. m., för innevarande budgetår anvisade beloppet, 32 000 kronor, finner anstalten otillräckligt och hemställer, att detta belopp måtte för nästa budgetår höjas med 3 000 kronor. Anstalten upptager alltså för expenser ett sammanlagt belopp av $(2\,500 + 2\,500 + 15\,000 + 32\,000 + 3\,000)$ 55 000 kronor.

Enligt anstaltens beräkningar skulle således yrkesinspektionens omkostnader för budgetåret 1946/47 uppgå till $(3\,800 + 166\,000 + 55\,000)$ 224 800 kronor.

I utlåtande över framställningen har *statskontoret* anfört följande.

Mot riksförsäkringsanstaltens beräkning av posterna till sjukvård m. m. och till reseersättningar har statskontoret intet att erinra. Däremot kan ämbetsverket icke biträda förslaget, att de inspekterande befattningshavarna i Stockholm skulle erhålla årskort till aktiebolaget Stockholms spårvägars spårvägs- och omnibuslinjer, helst som utredning beträffande ifrågavarande befattningshavares kostnader för resor inom Stockholms stads planlagda område icke förebragts.

Statskontoret anser vidare, att anledning icke förefinnes till höjning av den under anslagsposten till expenser upptagna delposten till bränsle, lyse och vatten. Å delposten till övriga expenser har föreslagits en höjning med icke mindre än 20 500 kronor, vilken huvudsakligen motiverats med att yrkesinspektionens förråd av teknisk litteratur och apparatur måste förnyas. Ehuru behovet av den föreslagna kompletteringen givetvis undandraget sig statskontorets närmare bedömande, vill det dock förefalla ämbetsverket som om berörda nyanskaffningar skulle kunna fördelas på flera budgetår. Ämbetsverket får därför ifrågasätta, huruvida icke ifrågavarande delpost borde kunna begränsas, förslagsvis till 40 000 kronor.

För sjukvård m. m. torde allttjämt ett belopp av 2 000 kronor bära *Föredraganden*.

Vad angår det av riksförsäkringsanstalten vid beräkningen av medelsbeho-

vet för reseersättningar framförda förslaget, att de åtta inspekterande befattningshavarna inom yrkesinspektionens första distrikt skulle föras med årskort till aktiebolaget Stockholms spårvägars spårvägs- och omnibuslinjer, finner jag förslagets genomförande ägnat att bidra till en effektivisering av inspektionsverksamheten och tillstyrker därför detsamma i princip. Emellertid har jag inhämtat, att Stockholms stads befattningshavare i motsvarande fall få, med hänsyn till användning utom tjänsten av årskortet, bidra till kostnaden för detta med 100 kronor, därest vederbörande är bostatt i förort, och eljest med 75 kronor. Jag förordar, att angivna bidragsbestämmelser skola gälla för yrkesinspektionens ifrågavarande tjänstemän. För tjänstemän, som icke vill underkasta sig bestämmelserna, böra nuvarande föreskrifter alltjämt äga tillämpning. Med hänsyn härtill och till den senaste belastningssiffran beräknar jag utgifterna för reseersättningar till 165 000 kronor.

Den i posten till *expenser* ingående delposten till bränsle, lyse och vatten kan alltjämt upptagas till 2 000 kronor. Riksförsäkringsanstaltens förslag, att för inköp av teknisk litteratur och apparatur skola avses belopp av 2 500 respektive 15 000 kronor, biträdes av mig. Däremot kan jag icke tillstyrka, att delposten till övriga *expenser*, vilken för innevarande budgetår är upptagen till 32 000 kronor, uppräknas av annan anledning. Jag beräknar alltså sistnämnda delpost till $(32\ 000 + 2\ 500 + 15\ 000)$ 49 500 kronor och hela *expensposten* till $(2\ 000 + 49\ 500)$ 51 500 kronor.

Yrkesinspektionens omkostnadsanslag torde således för nästa budgetår kunna bestämmas till $(2\ 000 + 165\ 000 + 51\ 500)$ 218 500 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Yrkesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 218 500.

Med bifall till vad föredragande statsrådet sålunda under punkterna 1:o)—4:o) med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Stig Hammar.